

DÁVODI ÉLET

DÁVOD község ÖNKORMÁNYZATÁnak lapja

XXV. évfolyam 2010. november
Szent András hava

TARTALOM

KÖZÉRDEKŰ HÍREK	2	Dávodi délután.....	6
Az önkormányzati választásokról.....	2	Püspökpusztai fórum	7
Tájékoztató az alakuló ülésekről.....	4	EGYEBEK	7
„Családi pótlék”.....	4	Jeles napok novemberben	7
Gazdálkodók figyelem.....	5		
HÁZUNKTÁJA	5		
Szüreti bál	5		
Felvirágzó település	6		

**+ FALUMONOGRÁFIA
MELLÉKLET!**

PETŐFI SÁNDOR: *TÉLI ESTÉK*

(részlet)

Hova lett a tarka szivárvány az égről?
Hova lett a tarka virág a mezőkről?
Hol van a patakzaj, hol van a madárdal,
S minden éke, kincese a tavasznak s nyárnak?
Odavan mind! csak az emlékezet által
Idéztetnek föl, mint halvány síri árnyak.
Egyebet nem látni hónál és fellegnél;
Koldussá lett a föld, kirabolta a tél.

Olyan a föld, mint egy vén koldús, valóban,
Vállain feje, de foltos takaró van,
Jéggel van foltozva, itt-ott rongyos is még,
Sok helyen kilátszik mezítelen teste,
Ugy áll a hidegben s didereg... az inség
Vastagon van bágyadt alakjára festve.
Mit csinálna kinn az ember ilyen tájban?
Mostan ott benn szép az élet a szobában.

KÖZÉRDEKŰ HÍREK

AZ ÖNKORMÁNYZATI VÁLASZTÁSOKRÓL

TISZTELT VÁLASZTÓPOLGÁROK, TISZTELT LAKOSSÁG!

Ezúton megköszönöm mindenkinek a választásokon való aktív részvételt és szívből köszönöm a bizalmat, melyet a rám adott szavazataikkal előlegeztek meg számomra. Bízom benne, hogy közösen, az Önök segítségével eredményes munkát végzünk a következő években. Ehhez kívánok minden itt élő állampolgárnak erőt, egészséget.

Egy mérőföldkőnek is számító választás alapot és alkalmat ad arra is, hogy egyfajta számadást végezzünk. Ha megtekintjük az 1990-től az elmúlt 2010. októberében lezajlott önkormányzati választás eredményeit, látható, hogy a település lakossága messzemenően és következetesen kitart néhány jelöltje mellett.

Azt a tanúságot is leszűrhetjük, hogy a szavazáson résztvevők aránya gyakorlatilag állandó: a választásra jogosultak 50-70 %-a fejt ki véleményét, járul az urnák elé.

A megválasztott képviselők közel állandósága azt is jelzi, hogy a falu lakossága értékeli a kiegyensúlyozott gazdálkodást, a fejlődést, a biztos közszolgáltatást. Új képviselőjelöltnek viszonylag nehéz bekerülni a testületbe, dacára annak, hogy minden választáson aránylag nagy létszámú jelentkező akadt.

Összességében: Dávod község választópolgárai nem engednek teret a szélsőségeseknek, de nem „dőlnek” be a megalapozatlan ígéretéseknek sem. Bölcsen döntenek.

Beszéd – illetve írás helyett – a kedves olvasónak jó böngészést kívánunk az elmúlt időszak (1990 – 2010) választási eredményei között. (a sötétben kiemelték az adott év képviselő testületének tagjai)

Képviselőjelölt	1990	1994	1998	2002	2006	2010
Dr. Ádám András	865	638	1075	788	715	660
Barna Zoltán	296					
Bényei Ferenc	262	382				
Berkes Istvánné			359	340		
Besír Márk						149
Bóthe Béla Attila						493
Bugyáki Attila		310			300	270
Bugyáki Levente			218			
Csábi Gáborné		605	495	293		
Csala Imre	492	188				
Deák István		286				
Dömény Ferenc			409			
Facskó Mátyásné	382					
Facskó Mihály	166					
Farkas József	171	290				
ifj. Farkas József	111					
Farkas Józsefné			101			
Farkas Mátyás	251	506	399			
Dr. Földesi Ferenc					354	
Frányó József	312	449	629			
Galló János	279					
Gálné Koller Erzsébet		320				
Gyurics Mihályné					257	
Halasy Marianna				474	388	405
Hegedűs Jánosné					135	78
Hegedűs Sándor	223					
Hetyei Ferencné	505	399	442	347	325	
Hetyei Károly				54		39
Hetyei Róbert Nándor						433
Hirtenberg János Sándor			357	405	565	623

Képviselőjelölt	1990	1994	1998	2002	2006	2010
Hornyák János	305	595	550	322		
Hornyák Szilárd						299
Horváth Árpád						63
Illés László	241			222	241	148
István György	152				166	
Ivanits Jánosné					76	
Janotka József	255					
Kabai Árpád	60					
Keiner Antalné		315				
Keresztes Tamás Gábor			242	368	368	383
Klenovits János	191					
Kovács László	198					
Dr. Majer József			768	736	628	656
Martina József				265		
Miklósity László	61					
Milánkovics Benedekné			245			
Molnár György	92					
Nagy Andrásné	83					
Nagy Istvánné				164		
Petike József			899	591	511	
Petike Józsefné					411	
Pócsai Sándor			132			
Rác Lajos	228					
Rápity László	345	569	736			363
Sáfránné Orosz Verona			207	137		
Salamon Károlyné			61			
Simon Györgyné		407	427	443		
Sirok József		183				
Slezák Józsefné	136					
Sümegi Zoltán	261	374	457	593	645	573
Szabadi László						151
Szántosi József	340	302				
Szikora József	207					
Szombathelyi Péter	119					
Sztancsik László János					97	
Tarnai János	129					
Teszárik József			146			
Teszárik József Burai Erzsébet				167	87	
Tusa Tibor	164					
Urbaniczky Mihály		96				
Vida Ferenc				147		
Zilinszki Istvánné	125					
Zilinszki József			323			313
Zórity Mátyás	642	528		526	512	

Hirtenberg János Sándor
polgármester

A 2010. évi önkormányzati választás eredménye

A választópolgárok száma a névjegyzékben a választás befejezésekor 1867 fő.
 Szavazóként megjelentek száma 1196 fő, 64,06 %
 Érvényes szavazatok száma 1192 fő, 99,67 %

A polgármester választás eredménye

Hirtenberg János Sándor FÜGGETLEN 684 57,38 %
 Heteyi Róbert Nándor FÜGGETLEN 508 42,62 %

A képviselőválasztás eredménye

Jelölt neve	Kapott	Megjegyzés
Dr. Ádám András	660	Képviselő
Dr. Majer József	656	Képviselő
Hirtenberg János Sándor	623	
Sümegei Zoltán	573	Képviselő
Böthe Béla Attila	493	Képviselő
Hetyei Róbert Nándor	433	Képviselő
Halasy Marianna	405	Képviselő
Keresztes Tamás Gábor	383	
Rápoly László	363	
Zilinszki József	313	
Hornyák Szilárd	299	
Bugyáki Attila	270	
Szabadi László	151	
Besír Márk	149	
Illés László	148	
Hegedűs Jánosné	78	
Horváth Árpád	63	
Hetyei Károly	39	

Cigány kisebbségi önkormányzati választás eredménye

Választópolgárok száma: 32 fő
Szavazóként megjelentek száma: 23 fő

Cigány kisebbségi önkormányzati képviselők:

1. Bakó Andrea	LUNGO DROM	22
2. Bíró Bertalanné	LUNGO DROM	16
3. Balogh István	LUNGO DROM	15
4. Bakó Tiborné	LUNGO DROM	15

TÁJÉKOZTATÓ AZ ALAKULÓ ÜLÉSEKRŐL

Dávod Községi Cigány Kisebbségi Önkormányzat alakuló ülésére 2010. október 14-én került sor. A megválasztott képviselők átvették megbízólevelüket a Helyi Választási Bizottság elnökétől, majd ezt követően ünnepélyes eskütelre került sor. A megválasztott képviselők elnököt választottak Bakó Andrea személyében. Elnökhelyettes Bíró Bertalanné lett. Döntés született arról, hogy 3 hónapon belül SZMSZ-t alkot a kisebbségi önkormányzat, s az abban foglaltak szerint alakítja szervezeti és működési rendjét.

Dávod Községi Önkormányzat Képviselőtestülete 2010. október 18-án tartotta alakuló ülését. Likár Józsefné, a Helyi Választási Bizottság elnöke tájékoztatást adott a választások lebonyolításáról és eredményéről. Ezt követően átadta a megbízóleveleket, majd a polgármester és a képviselők ünnepélyes eskütételére került sor. A polgármester javaslatára a képviselőtestület megválasztotta Böthe Béla képviselőt alpolgármesternek.

A képviselőtestület 5 tagú pénzügyi bizottságot választott az alábbiak szerint:

A bizottság elnöke: Dr. Majer József
Tagjai: Halasy Marianna
Sümegei Zoltán
Külsős tagok: Dr. Varga Istvánné
Pimbor Tiborné

Döntött arról is a testület, hogy a helyi önkormányzatokról szóló törvény szerint fél éven belül felülvizsgálja szervezeti és működési szabályzatát.

TÖRVÉNYI VÁLTOZÁSOK A CSALÁDI PÓTLÉK TEKINTETÉBEN

A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény értelmében „a gyermek nevelésével, iskoláztatásával járó költségekhez az állam havi rendszerességgel járó nevelési ellátást vagy iskoláztatási támogatást / a továbbiakban együtt: családi pótlékot/ nyújt”

Ha a gyermek nem teljesíti tankötelezettségét és összegyűlik 10 igazolatlan órája, az iskola ezt jelzi a jegyzői gyámhatóságnak. A jegyzői gyámhatóság végzésben figyelmezteti a szülőt arra, hogy az adott tanévben mulasztott 50. igazolatlan óra után el fogja rendelni az iskoláztatási támogatás felfüggesztését és ezzel egyidejűleg a gyermek védelembe vételét.

Amennyiben a gyermek továbbra sem teljesíti tankötelezettségét és **50 igazolatlan órája** összegyűlik, a jegyzői gyámhatóság – az iskola jelzése alapján – felfüggeszti az iskoláztatási támogatást és védelembe veszi a gyermeket. A jegyzőnek e körben mérlegelési lehetősége nincs. Az 50 igazolatlan óra automatikusan az iskoláztatási támogatás felfüggesztésével és a gyermek védelembe vételével jár. /Tehát a szülő nem kapja a továbbiakban a családi pótlékot, az egy külön számlára – családtámogatási folyószámla - kerül/

Az iskoláztatási támogatás felfüggesztése határozatlan időre történik. Háromhavonként és a tanév végét követően azonban a jegyzői gyámhatóságnak felül kell vizsgálnia, hogy továbbra is indokolt-e a felfüggesztés, azaz a gyermek helyzete rendeződött-e, teljesíti-e tankötelezettségét. A jegyzői gyámhatóság csak akkor szüntetheti meg a felfüggesztést, ha a felülvizsgálattal érintett időszakban a gyermek egy óráról sem hiányzott igazolatlanul.

Az iskoláztatási támogatás felfüggesztésének időtartama alatt az iskoláztatási támogatás a családtámogatási folyószámlán gyűlik. A felfüggesztés megszüntetésekor az összegyűlt iskoláztatási támogatás természetben kerül a gyermek számára biztosításra. A természetbeni juttatást ekkor sem egyszerre, hanem a felfüggesztés időtartamával megegyező számú hónapra elosztva, részletekben kell nyújtani.

Az iskoláztatási támogatás felfüggesztése mellett továbbra is megmarad a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása a következő esetekben:

- nem tanköteles gyermek elhanyagolása,
- tanköteles gyermeknek az iskolába nem járáson túli egyéb elhanyagolása /nem megfelelő ruháztatása, étkeztetése stb./

Tisztelt Szülők!

Szíveskedjenek gyermekük rendszeres iskolába járásáról gondoskodni, a fenti intézkedések elkerülése érdekében!

GAZDÁLKODÓK FIGYELEM**Naplóvezetés nitrát-érzékeny területeken**

A gazdálkodási napló vezetése **kötelező** az AKG- programokban résztvevőknek, a KAT-os és a nitrát-érzékeny területeken gazdálkodók számára.

Új tanácsadóként először szólítom meg a tisztelt gazdálkodókat ebben a fontos kérdésben.

Nitrát-érzékeny terület:

- a 27/2006.(II.7.) Kormányrendelet 5 §-ban meghatározott
 - o felszíni vizek
 - o felszín alatti vizek
 - o bányatavak 300 méteres parti sávja
- a 81/2007.(IV.25.) Kormányrendelet szerinti
 - o egységes környezethasználati engedélyezési eljárás alá tartozó állattartó telepek, valamint az állattartó telephez tartozó trágyatárolók területe
 - o nagy létszámú állattartó telepek, valamint az állattartó telephez tartozó trágyatárolók területe
 - o trágyafeldolgozás területe
- a 43/2007.(VI.1) FVM rendelet szerinti MePAR blokkterületek:
 - o **Érintett települések körzetében, Bács-Kiskun megye déli részén: Nagybaracska, Csátalja, Gara, Dávod, Hercegszántó, Bátmonostor, Szeremle, Dunafalva.**

A vizek mezőgazdasági eredetű nitrát-szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges cselekvési program részletes szabályairól, valamint az adatszolgáltatás és nyilvántartás rendjéről szóló 59/2008.(IV.24.) FVM rendeletben előírt nyilvántartás vezetése a nitrát-érzékeny területen tevékenykedők, valamint a háztartási igényt meghaladó mértékben állattartást folytató gazdálkodók számára kötelező.

A nyilvántartás a gazdálkodási naplóban vagy azzal egyező, más formátumú nyomtatványon vezethető.

Gazdálkodási napló megfelelő lapjai:

- Főlap
- GN-01-Összesítő adatlap adott gazdálkodási évre vonatkoztatva
- GN-06-Táblaösszesítő nem AKG-s területekről (a területek beazonosítása céljából)
- GN-07-Folyamatos műveleti napló táblánként, csak a nitrát-érzékeny területekre
- GN-08-Legeltetési napló
- GN-11-Öntözési napló – amennyiben szükséges, nitrát-érzékeny területekre
- GN-12-Trágyázási napló
- GN-13-Szervestrágya mérleg
- GN-14-Állatállomány-változási nyilvántartás
- GN-15-Állatállomány összesítő az adott gazdálkodási évben (nitrát-érzékeny területek esetén)
- GN-18-Megjegyzések, amennyiben szükséges

A napló vezetése mellett 5 évente talajvizsgálat végzése, valamint a vizsgálati eredményből számított tápanyag-gazdálkodási terv készítése is előírás. A tápanyag-gazdálkodási tervet talajminta hiányában is el kell készíteni, ekkor az utolsó talajvizsgálati eredmény alapján kell mérlegszámítási elvvel számolni. Aki nem szedett vagy szedett talajmintát az amint módjában áll pótolja, ugyanis a pontos terv az alapja a gazdaságos trágyázásnak. A mintavétel optimális ideje a termés betakarítása utáni, még a trágyázás előtti időszak. Egy átlagminta maximálisan 5 ha területet jellemezhet. Az átlagmintát talajtanilag egységes területről, azonos szintből kell szedni. Ne felejtjük el a mintavételi helyeket pontosan megjelölni. (Pl: GPS használata vagy fizikai jelölés a területen)

A nyilvántartási kötelezettség mellett az adatszolgáltatási kötelezettségnek is eleget kell tenni. Minden gazdálkodási évet követő december 31-ig a mezőgazdasági tevékenység helye szerint illetékes talajvédelmi hatósághoz megküldött az 59/2008.FVM rendelet 6. számú melléklete szerinti adatlap kitöltése szükséges.

A gazdálkodási naplót már nem kell ellenőrzés céljából postázni, viszont a rögzített adatok felhasználásával ún. monitoring adatokat kell elektronikusan, a gazda ügyfélkapuján keresztül szolgáltatni.

További információk:

Cím: 6527 Nagybaracska, Szabadság tér 10.

Telefonszám: 30/9101989

Fogadónap: Hétfőn és szerdán 8-16 óráig a Nagybaracscai Polgármesteri Hivatalban, egyéb munkanapokon előzetes egyeztetés szerint.

E-mail: torok.gabor@agrarkamara.hu

Török Gábor
Agrárkamara tanácsadó

HÁZUNKTÁJA**SZÜRETI BÁL DÁVODON**

Szeptember 25-én megmozdult a falu lakossága. Kicsik és nagyok a szomorú, szeles idő ellenére vidáman érkeztek a hangulatos díszített első állomáshoz, a Polgármesteri Hivatal elé. A hagyományokhoz híven népviseletbe öltözött a gyerekek és felnőttek egy része. A kocsisok Hercegszántóról

és Dávodról érkeztek, hogy a hosszú úton segítségére legyenek a táncban megfáradt felvonulóknak. A szüreti felvonulás a kisbíró hívó szavára indult. A talpalávaló zenére, melyet a Sziget Band zenekar szolgáltatott, jókedvűen táncoltak a menet közben, az állomásokon és az esti mulatságon is a résztvevők. Az állomásokat a szülők szépen feldíszítették. Mindenhol finomságokkal várták a vendégeket. Késő délután érkezünk meg a Kultúrházhoz, ahol éjszakába nyúló mulatság következett. A termet a szülők dekorálták, őszi termésekkel díszítették, melyekkel igazi szüreti hangulatot varázsoltak. A zenekar minden korosztálynak kedvezett. Fergeteges mulatság kerekedett, ahol mindenki jól érezhette magát. A nap sikeréért köszönettel tartozunk a Polgármesteri Hivatalnak és a Polgármester Úrnak, az Augusztus 20. Mg. Zrt-nek és vezetőjének, a szülőknek, akik áldozatos munkájukkal hozzájárultak ahhoz, hogy mindannyiunk számára emlékezetes legyen ez a nap.

FELVIRÁGZÓ TELEPÜLÉS

– Dávodi beszélgetés

Hirtenberg János Sándor Polgármester Úrral –

Doroszló és Dávod sok esztendő testvér-falusi kapcsolata a kilencvenes években, a háborús eseményekkel párhuzamosan szakadt meg. Hirtenberg János Sándor, Dávod jelenlegi polgármestere nemrégiben Doroszlóra látogatott és megismerkedett, elbeszélgetett a helyi tanács tagjaival.

Időközben a doroszlói Rokkant Nyugdíjas Egyesület szintén kapcsolatfelvételt kezdeményezett a dávodi Nyugdíjas klubbal, ahol gyakori vendég a Polgármester Úr. Ezen az eseményen sikerült elbeszélgetnünk vele.

–Dávod lélekszáma jelenleg 2180 fő. Az általános iskolának százharminchét tanulója van, az óvodába pedig ötvenhét növendék jár- informál számokban a közösségről Hirtenberg Polgármester Úr - ami a különböző társadalmi szervezeteket illeti, a nyugdíjas klubon kívül van a mozgás korlátozottakat segítő klub, Vadász -, és Horgász egyesület, kézilabda- és futball szakosztály. A kulturális tevékenységeknek pedig egyelőre az általános iskola ad helyet.

• Rendezett település képe tárult elénk idejövet. Hallottuk, több jelentős beruházást sikerült racionalizálniuk az elmúlt időszakban...

–Így igaz! Megoldást sikerült találnunk a szennyvízelvezetés problémájára is emellett mindösszesen három játszó-

teret sikerült megnyitnunk csak ebben az esztendőben. Ez 16 millió forintos beruházást jelentett, melyből 4 millió az önrész. A fiatalok és az idős korosztály szintén nem érezheti elhanyagoltnak falunkban magát.

• A példaértékű Gondozási Központ (melynek a doroszlói nyugdíjasok is vendégei lehetnek) múltjáról, jelenéről kérném, hogy meséljen a Nyugat- bácskai olvasóknak!

–Az épület tíz évvel ezelőtt épült. Az első része teljes egészében az idősek rendelkezésére áll a nap huszonnégy órájában. Társalgó, konyha, edzőterem... Külön figyelmet fordítunk Dávod idős polgárainak ellátására, hiszen sokan élnek közülük magányosan, gyermekeik, unokáik a fővárosban vagy másutt vállaltak munkát, teremtettek egzisztenciát. A központ munkatársainak köszönhetően így viszont jó kezekben tudhatják hozzátartozójukat.

A környezet sem mindennapi, ugyanis az épület hátsó részében az óvoda kapott helyet, az egyik játszótérrel.

• A Zomborból és környékéről is oly sokak által látogatott, felújított dávodi fürdő turisztikai irányultságra enged következtetni...

–Az 1970- ben épült fürdő két évvel ezelőtt nyerte el mai arculatát. Most egy, Wellness rész kialakítását tervezik, melynek köszönhetően majd január 1-től december 31- ig üzemeltethető lesz. Ezzel egy időben több terv is napvilágot látott. Építünk turisztikai vonatkozásban a Tájházunkra, melyben Dávod és térsége népi eszközei: mezőgazdasági segéd eszközei, textíliái, használati tárgyai kerülnek bemutatásra. A Duna- program keretében pedig egy határokon túl nyúló kerékpárút létesítésében leszünk partnerek, Apatinnal együtt. Nyugat-Bácskából, Bezdánnal ápolunk még erős testvérközösségi kapcsolatot. Nagy örömünkre az ottani Hármas Találkozóznak és a Kézimunka kiállításnak is a vendégei lehetünk

• Dávod gazdaságilag is legalább ekkora stabilitást élvez?

–Falunk jelen pillanatban 54 millió forint lekötött pénzzel rendelkezik. Van egy jól működő Termelő Szövetkezet, az Augusztus 20 Zrt. a falu legjelentősebb munkáltatója- mutatata be a Hirtenberg Polgármester Úr a határ menti, felvirágzó települést.

Lennert Tímea

DÁVODI DÉLUTÁN

A doroszlói Rokkantnyugdíjas Egyesület kapcsolatteremtő kirándulást szervezett, mellyel a dávodi Nyugdíjas klub szíves meghívásának tettek eleget. A dávodi Gondozási Központ társalgójában zeneszó és taps fogadta a doroszlói, zombori, bácsgyulafalvi és bezdáni nyugdíjasokból álló, közel 30 fős küldöttséget. Elsőként Dávod polgármestere, Hirtenberg János Sándor szólt a vendégekhez.

Elmondta, mióta Doroszló és Dávod egykori, testvér falusi kapcsolata megszűnt, azaz közel húsz esztendeje, nem járt ennyi doroszlói Dávod földjén. Már ez az első találkozás is több régi barátságot felelevenített. A doroszlói csoport nevében Diósi Julianna egyesületi titkár köszönte meg, a nem mindennapi fogadtatást. A helyiek közül Németh Jánosné elnök asszony mutatta be a klubot. Elmondta, a tíz évvel ezelőtt épült Gondozási Központ épületének első része teljes egészében az idősek rendelkezésére áll. Társalgóval, mű-

ködő konyhával, edzőteremmel. Havonta kétszer tartanak klubestet, melyet minden alkalommal megtisztel jelenlétével a falu valamelyik vezető személyisége. Hirtenberg polgármester úrnak nagy hálával tartoznak az odafigyelésért, támogatásért. A vendégeket, az időskor szépségét és nehézségeit boncolgató költeményekkel a nyolcvannyolc esztendő Petike Imréné, többszörösen díjnyertes mesemondó, szavaló hatotta, örvendeztette meg. A gondosan készített, finom harapnivalók elfogyasztása közben táncra is adódott lehetőség. Egyszóval kellemes hangulatban telt el a kapcsolatteremtő, dávodi délután.

Lennert Tímea

Megjelent: <http://www.doroszlo.net/modules.php?name=News&file=article&sid=6924>

TÁJÉKOZTATÓ A PÜSPÖKPUSZTAI FÓRUMRÓL

Hirtenberg János Sándor polgármester 2010. október 27. napján Fórumot tartott a „szigeti” - „püspökpusztai” lakosság részére.

A fórum témáját képezte a választásokról szóló általános tájékoztató illetve a lakosságot érintő aktuális kérdések. Nagy örömeinkre szolgált, hogy a fórumnak helyiséget biztosító Szigeti Csárda megtelt az érdeklődőkkel, akik aktívan vettek részt ezen a rendezvényen. Tisztázódott az a hír, mely a település egészségét bejárta, konkrétan az, hogy püspökpuszta leválásának szervezése vette kezdetét. Bizonyosodott, hogy ez nem pletyka volt csupán, valóban volt egy ilyen kezdeményezés, de mivel a leváláshoz szükséges feltételek nincsenek meg, így a szervezés abbamaradt. A fórumon részt vevők kinyilvánították, hogy ők mindig dávodiak voltak és azok is kívánnak maradni. Ezt a másfél órát nyitórendezvénynek is tekinthetjük, mivel a polgármester ígéretet tett arra vonatkozóan, hogy a következő évtől kezdve minden harmadik hónap utolsó szerdáján fórumot tart a „szigeti” részére.

EGYEBEK

NOVEMBER

Az őszi hónapok közül általában november a legködösebb, a legcsapadékosabb. A szántóföldekről betakarítják az utolsó terményeket is, és a hónap vége már a bálóké. Az első hó is november vége felé szokott leesni. A falun élő, gazdálkodással foglalkozó emberek ez idő tájt csak a ház körüli munkákkal foglalatoskodnak.

Jeles napok novemberben:

- Mindenszentek napja (november 01.)
- Halottak napja (november 02.)
- Szent Hubertus (november 03.)
- Szent Márton napja (november 11.)
- Erzsébet napja (november 19.)
- Katalin napja (november 25.)
- András napja (november 30.)

Mindenszentek - Halottak napja (november 1-2.)

A Mindenszentek a katolikus és ortodox keresztény egyház ünnepe. A katolikus egyház november 1-jén, az ortodoxia pedig egy héttel később tartja. Mindenszentek napja a Halottak napjának vigíliája, azaz ünnepi előestéje.

Mindenszentek és halottak napja a halottakra való emlékezés ünnepe. Ilyenkor az emberek kilátogatnak a temetőbe, gyertyákat, mécseseket gyújtanak, és elveszített szeretteikre emlékeznek. A sírok megtelnek az elmúlás jelképes virágaival.

A néphit szerint a mindenszentek és halottak napja közti éjszakán a halottak miséznek a templomban, és amíg a harang szól hazalátogatnak, ezért minden helyiségben lámpát gyújtottak, hogy a halottak eligazodjanak. Sokfelé szokás volt, hogy számukra is megterítették, kenyeret, sót, vizet tettek az asztalra (a bukovinai magyarok körében pedig még a temetőbe is vittek ennivalót s a sírokra helyeztek belőle, a maradékot pedig a koldusoknak adták). Székely népszokás szerint egész kemencére való cipót sütöttek, amelynek Isten lepénye vagy halottak lepénye volt a neve. Szeged környékén „mindönszentek kalácsa”, „kóduskalács” néven üres kalácsot ajándékoztak a szegényeknek.

Halottak napjának hetét a halottak hetének is nevezik. Erre a hétre munkatilalom vonatkozott a hagyományos paraszti közösségek körében. Tilos volt földet művelni, mosni, meszelní, káposztát elsózni, hogy „ne zavarják a holtakat”, s „mert a beszózott káposzta meglágyul”, és mert mindez bajt hozhat a ház népére. Ehelyett öröltek, kukoricát morzsoltak.

Az öregek a Mindenszentek napján levágott cserfaágból jóslták az időjárást: ha az ág belül száraz volt, kemény hidegekre, ha nedves volt, lucskos, enyhébb télre következtettek.

Népi megfigyelés, ha Mindenszentek napján hó esik, nem olvad el márciusig.

Szent Hubertus (november 3.)

Az erdészek, vadászok, lövészcéhek védőszentjének napja, ismét az élet örömeire fordította az élők figyelmét, melyet nagy eszem-izommal ünnepeltek a vadászok. Hubert (727) a legenda szerint hercegi család elkényeztetett sarjadéka volt, aki teljesen a világi örömeinek élt. Egyszer nagypénteken is kiment vadászni: hirtelen egy szarvas tűnt föl előtte, amely agancsai között keresztet viselt. A látomás annyira megrendítette, hogy életét megváltoztatta. Annyi kétségtelen, hogy Lüttich első püspöke volt. Szentelését - ismét a legenda szerint - maga a pápa végezte. Amikor a püspöki öltözetet átadta neki, a stóla hiányzott. Erre egy mennyei angyal jelent meg, és stólát nyújtott át neki, amelyet ereklye gyanánt őriznek, és máig azokra teszik, akiket veszett kutyá harapott meg.

Szent Márton (november 11.)

Szent Márton a mai Szombathely területén egy római katonatiszt fiaként született. Ő maga is katona lett. Egy napon - a legenda szerint - kettévágta a köpenyét, hogy felét

egy fázó koldusnak adhasa. A következő éjszaka megjelent előtte Krisztus, a fél köpenyben ő mutatkozott meg koldusként. Márton erre kilépett a hadseregből, megkeresztelkedett és téríteni kezdett. A legenda úgy tartja, Szent Márton alázatból ki akart térni püspökké választása előtt, a ludak óljába rejtőzött, azok gágogásával elárulták. Innen a „Márton lúdja” elnevezés. Valójában a Szent Márton lúdja elnevezés egy régi római étkezési szokásból ered. Ugyanis ezen a napon általában libát ettek annak az emlékére, hogy ludak mentették meg hangjukkal a romai Capitoliumot a gallusok támadásától. Szent Márton személyét már a korai középkorban is a jószágok pártfogójaként tisztelték. Ezen a napon tömött libát vágtak, mondván: „*Aki Márton napján libát nem eszik, egész évben éhezik.*” A liba csontjából az időjárásra következtettek. Ha fehér és hosszú volt a mellcsontja, akkor havas telet vártak, ha rövid és barna, akkor sáróst. Az aznapi időből is jósoltak: „*Ha Márton fehér lovon jön, enyhe tél lesz, ha barnán kemény tél várható.*” „*Ha a Márton lúdja jégen áll, karácsonykor sárban botorkál.*” Sokfelé azt tartják a Márton napi idő a márciusi időt mutatja. Márton napja a gazdasági év zárása, az elszámolás időpontja. Ekkor jártak le a munkaszerződések is. Ilyenkor kapták meg a pásztorok, kanászok, kondások járandóságukat is, a „Mártongarast”, a bocskorpénzt, meg a természetbeni juttatásokat, hogy megteljen télre a kamrájuk. A szőlősgazdák ekkor kóstoltatták meg egymással a kiforrt termést, és az új bornak, miként emlegették: Márton volt a bírálója. Dologtító nap volt. Tilos volt mosni, teregetni, mert a jószág pusztulását okozta volna. Sokfelé rendeztek Márton napi bálokat, vásárokat.

Erzsébet napja (november 19.)

Árpádházi Szent Erzsébet a katolikus egyház egyik legnagyobb női szentje. A legenda úgy tartja, hogy a szegényeknek a kötényében vitt alamizsna, rózsává változott mikor atyja kérdőre vonta. Ezt nevezik rózsacsodának. Időjárásjóslás is kötődik e naphoz: „*Szent Erzsébet napja, tél erejét szabja.*” - emlegették ilyenkor november derekán a régi öregek. Aztán, ha az Örsébet a „hópendelyét” alaposabban megrázta, abból enyhe decemberre és lágy télidőre következtek. Az őszi munkák zárónapja. Több helyütt az országban Erzsébet napja alkalmával jótékonyági bálokat rendeznek.

Katalin napja (november 25.)

Szent Katalin a kórházak, a betegek, az elesettek védőszentje. Keresztény hitéért halt mártírhalált. Okossága miatt volt a diákok, tudósok, egyetemek védőszentje.

E naphoz férjjeszó hiedelmek és praktikák is kapcsolódnak. Mezőtláb különféle ágakat loptak a fákról, amely ha karácsonyig kizöldült, következtek a leány közeli férjhezmenetelére.

A kizöldült ágakat nevezték Katalin ágnak.

A legények is ezen a napon tudakozódhattak jövőjüket illetően. Párnájuk alá lopott leányinget tettek, hogy megálmodják a jövőndobelijüket.

Időjárásjóslás is kötődik e naphoz:

„*Ha Katalin kopog, akkor karácsony locsog, viszont ha Katalin locsog, akkor karácsony kopog.*”

A régi öregek szerint: amilyen Katalin napja, olyan a január, amilyen a következő nap, olyan a február.

Katalin az utolsó mulatós – bálos nap, mert ezt követi az advent kezdete.

András napja (november 30.)

Az András naphoz legalább annyi néphagyomány kötődik, mint a Katalinhoz. A házasságjósló praktikákat a lányoknak titokban kellett végezniük. A párna alá tett férfiruha volt a biztosíték, hogy az alvó lány álmában megjelenik a jövőndobeli vőlegény képe. Ha a disznóolat a lányok megrugdalták ezen a napon, a disznó röffenéseinek a száma megadta azon

Évek számát, amíg még pártában maradnak. Az is eredményesnek bizonyult, ha András napján hallgatták honnan jön a kutyaugatás, ugyanis abból az irányból várhatták leendő férjüket. Se szeri, se száma a gombócfozások, ólomöntésnek, András napi jóslásoknak, amit a kíváncsi lányok még ma is alkalmaznak. A gombócba egy férfinevet rejtettek, főzni kezdték, amelyik elsőnek jött a víz tetejére, az lett az illető férjének neve.

A hagyományos falusi gazdálkodás szerint a disznóvágások ideje is ekkor kezdődik, így karácsonyra már elkészül a füstölt hús is. Ekkor már általában elég hideg van ahhoz, hogy a „disznóságokat” a hagyományos eljárásokkal is el lehetett tartani. Sokfelé disznóölő Szent András néven emlegetik ezt a napot.

Az András körüli napokra esik Advent első vasárnapja, a karácsonyi négyhetes előkészület kezdőnapja. Ilyenkor tilos volt a zajos mulatság, a tánc, a lakodalom, Ehhez az időszakhoz hozzártartoztak a katolikus egyházban a hajnali misék, a roráték.

Advent időszaka a keresztény egyház egyik legnagyobb ünnepeire való testi és lelki felkészülés ideje volt. Ekkor készültek fel a betlehemesek, szerveződtek a csoportok, tanulták be a szerepeiket, adventben jártak az ostyahordó gyerekek. Advent első vasárnapjával új egyházi év kezdődik. Ez a Megváltó születését váró, előkészítő időszak. Szép szokásként adventi koszorút készítenek a családok, amelyet vagy az asztal közepére helyeznek, vagy felfüggesztenek valahová a szobában.

Fenyőágból készül, koszorú formájú, rajta négy gyertya, advent négy hetének megfelelően. Minden vasárnap egy gyertyát meggyújtanak, így karácsonyra már mind a négy gyertya ég.

Végül egy népi mondóka:

Ködös Márton után	Szent Erzsébet-napja
Enyhe telet várhatsz,	Tél elejét szabja,
Havas Márton után	Az András-napi hó
Farkast soká láthatsz.	A vetésnek nem jó.

Kiadja: Dávod község Önkormányzata. Szerkeszti a szerkesztőbizottság. **Felelős szerkesztő:** Kender Viola. **Szerkesztőség és kiadó címe:** 6524 Dávod, Dózsa Gy. út 61. **Nyomda:** OOK-Press Kft. **Felelős vezető:** Szathmáry Attila ügyvezető igazgató. **Készült:** 1000 példányban